

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 7 marca 2023 r.

Poz. 2537

UCHWAŁA NR 7/321/2023

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 22 lutego 2023 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

załącznika Nr 1 do uchwały Nr LXV.273.23 Rady Gminy w Chodowie z dnia 23 stycznia 2023 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości, w zakresie:

– w części „D” wzoru deklaracji pn. „DANE SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ” wyrażenie w brzmieniu *„PESEL (wypełnić w przypadku posiadania własności nieruchomości przez małżonków)*”

– w części „G” wzoru deklaracji pn. „PODPIS SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ / PODPISMAŁŻONKA / OSOBY REPREZENTUJĄCEJ SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ” wyrażenie w brzmieniu

„..... (czytelny podpis małżonka - w przypadku posiadania własności nieruchomości przez małżonków)”,

– w części pn. „INFORMACJE” w pkt 2 wyrażenie *„lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych”* i w pkt 3 wyrażenie *„lub określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości”*,

z powodu sprzeczności z przepisami wskazanymi w uzasadnieniu uchwały.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą doręczoną tutejszej Izbie w dniu 27 stycznia 2023 r., Rada Gminy w Chodowie powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 6m i art. 6n ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, określiła wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do uchwały Nr LXV.273.23 Rady Gminy w Chodowie z dnia 23 stycznia 2023 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 22 lutego 2023 r.

Rozpatrując sprawę uchwały na posiedzeniu w ww. dniu Kolegium Izby po zapoznaniu się z jej treścią ustaliło i zważyło, co następuje.

Art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519, z późn.zm.) stanowi, że rada gminy - uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ułatwienia składania deklaracji - określi, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego: wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, z uwzględnieniem art. 6m ust. 1a i 1b oraz zamieści informację o terminach i miejscu składania deklaracji. W myśl przepisu art. 6m ust. 1a ustawy deklaracja winna zawierać dane niezbędne do określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Z kolei w art. 6m ust. 1b ustawy przyzwolono radzie aby określając wzór deklaracji postawiła wymóg podawania przez składających deklarację określonych tym przepisem danych. Określając wzór deklaracji Rada Gminy w Chodowie zatem winna działać w granicach zakreślonych ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, bowiem organy władzy publicznej obowiązane są działać w graniach i na podstawie prawa.

Badaną uchwałą Rada Gminy w Chodowie określiła wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. W § 1 ust. 2 postanowiono, iż *„Deklarację, o której mowa w ust. 1, właściciel nieruchomości obowiązany jest złożyć: osobiście w Urzędzie Gminy w Chodowie lub przesłać pocztą na adres Urzędu Gminy Chodów, Chodów 18, 62-652 Chodów w terminach określonych w art. 6m ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.”*. W tej części uchwały gminny prawodawca nie wyjaśnił jakie terminy zostały określone w art. 6m ust. 1 i 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Należy również podnieść, iż od dnia 23 września 2021 r. przepis art. 6m ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach określa katalog podmiotów zobowiązanych do składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, natomiast termin składania pierwszej deklaracji został określony w art. 6m ust. 1¹ ww. ustawy.

Terminy składania deklaracji sprecyzowano we wzorze deklaracji stanowiącym załącznik Nr 1 do badanej uchwały w części pn. „INFORMACJE” w pkt 2 i 3 o treści:

„2. Właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć w siedzibie Urzędu Gminy Chodów, Chodów 18, 62-652 Chodów, deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych.

3. W przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć w siedzibie Urzędu Gminy Chodów, Chodów 18, 62-652 Chodów nową deklarację w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana.”

Z art. 6m ust. 1¹ pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wynika, że właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć pierwszą deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych. Z kolei przepis art. 6m ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach stanowi, iż w przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć nową deklarację w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana. Trzeba jednak pamiętać, że powstanie obowiązku ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi określone zostało w art. 6i ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w ten sposób, że obowiązek ponoszenia opłaty powstaje: 1) w przypadku nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy - za każdy miesiąc, w którym na danej nieruchomości zamieszkuje mieszkaniec; 2) w przypadku nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy- za każdy miesiąc, w którym na danej nieruchomości powstały odpady komunalne.

Wzór deklaracji ustalony badaną uchwałą jest adresowany wyłącznie do właścicieli nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy. Zatem, skoro w odniesieniu do nieruchomości, na których zamieszkują

mieszkańcy obowiązek ponoszenia opłaty związany jest z zamieszkiwaniem na nieruchomości mieszkańca (mieszkańców), to termin złożenia pierwszej deklaracji musi być od momentu zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca, a nie od momentu powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych. Taka sama zasada obowiązuje w przypadku zmiany liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość.

Mając powyższe na względzie Kolegium Izby stwierdziło nieważność zapisów zawartych w załączniku Nr 1 do uchwały pn. „INFORMACJE” w pkt 2 wyrażenie „lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych” i w pkt 3 wyrażenie „lub określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości”.

Ponadto Kolegium Izby wskazuje, że zarówno w treści postanowień badanej uchwały jak i w treści wzoru deklaracji nie zawarto informacji o uprawnieniu właścicieli nieruchomości do złożenia nowej deklaracji zmniejszającej wysokość zobowiązania z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w związku ze śmiercią mieszkańca w terminie do 6 miesięcy od dnia tego zdarzenia, co narusza art. 6m ust. 5 pkt 1 w związku z 6n ust. 1 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W wzorze deklaracji Rada Gminy wprowadziła wiersze, w których zażądała:

– w części „D” wzoru deklaracji pn. „DANE SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ” -

„PESEL (dotyczy osób fizycznych)

PESEL (wypełnić w przypadku posiadania własności nieruchomości przez małżonków)

– w części „G” pn. „PODPIS SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ/PODPIS MAŁŻONKA/OSOBY REPREZENTUJĄCEJ SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ”, w których przewidziano miejsce na złożenie podpisu z następującym opisem:

„.....(czytelny podpis składającego deklarację/osoby reprezentującej),

..... (czytelny podpis małżonka-w przypadku posiadania własności nieruchomości przez małżonków)”.

Powyższe narusza przepisy art. 6m ust. 1 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 4 i ust. 2a o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Stosownie do wskazanych przepisów obowiązek złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ciąży na właścicielu nieruchomości, przy czym przez właścicieli nieruchomości rozumie się także współwłaścicieli, użytkowników wieczystych oraz jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomością. Z art. 2 ust. 2a o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wynika, że jeżeli obowiązki wskazane w ustawie mogą jednocześnie dotyczyć kilku podmiotów spośród wskazanych w art. 2 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy, obowiązany do ich wykonania jest podmiot lub podmioty faktycznie władające nieruchomością. W takim przypadku podmioty, o których mowa, mogą w drodze umowy zawartej w formie pisemnej, wskazać podmiot obowiązany do wykonania obowiązków wynikających z ustawy. W przypadku współwłasności nieruchomości (również małżeńskiej wspólności ustawowej), obowiązek złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ciąży zatem na podmiocie lub podmiotach faktycznie władających nieruchomością, które mogą ten obowiązek ukształtować w sposób odmienny w drodze umownej. Zatem, w myśl zasady jedna nieruchomość - jedna deklaracja (por. wyrok NSA z dnia 12 kwietnia 2017 r., sygn. akt II FSK 330/17), złożenie deklaracji przez jeden podmiot wypełniający kryteria wskazane w tym przepisie, nawet wtedy gdy, kilka podmiotów je spełnia (np. jest kilku współwłaścicieli), oznacza realizację obowiązku z art. 6m ust. 1 powołanej ustawy w stosunku do określonej w deklaracji nieruchomości. Biorąc powyższe pod uwagę Kolegium Izby stwierdziło nieważność części wzoru deklaracji w zakresie jakim żądano numeru pesel i podpisu pod deklaracją małżonka właściciela nieruchomości.

Należy również podnieść, iż żaden przywołany w podstawie prawnej uchwały przepis nie daje podstawy do stanowienia w § 1 ust. 2 badanej uchwały o tym, iż właściciel nieruchomości jest obowiązany do złożenia deklaracji w Urzędzie Gminy osobiście, bowiem Rada została zobowiązana do określenia miejsca składania deklaracji a nie sposobu jej składania. Dla skuteczności złożenia deklaracji nie ma znaczenia czy deklaracja zostanie złożona osobiście przez właściciela nieruchomości, czy też przez członka rodziny właściciela, innego mieszkańca nieruchomości lub przez kuriera.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu
(-) Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.